

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

प्राविधिक सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक (विशेषज्ञ चिकित्सक) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme) निम्नानुसार चरणमा हुनेछ :

चरण	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क
प्रथम चरण	प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण	-	-
द्वितीय चरण	शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा	-	-
तृतीय चरण	विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण	-	-
चतुर्थ चरण	लिखित परीक्षा	२००	४०%
पाँचौ चरण	विशेष स्वास्थ्य परीक्षण	-	-
छैठौ चरण	अन्तर्वार्ता परीक्षा	३०	-

१. प्रथम चरण :- प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण

विवरण	पुरुष		महिला	
	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण
उचाई	६२ ईन्च वा सो भन्दा माथी	६२ ईन्च भन्दा कम	६० ईन्च वा सो भन्दा माथी	६० ईन्च भन्दा कम
तौल	५० के.जी. वा सो भन्दा माथी	५० के.जी. भन्दा कम	४२ के.जी. वा सो भन्दा माथी	४२ के.जी. भन्दा कम
छाती	नफुलाउदा कम्तिमा ३१ ईन्च, फुलाउदा कम्तिमा ३३ ईन्च ।	नफुलाउदा कम्तिमा ३१ ईन्च भन्दा कम भएको ।	नपर्ने	नपर्ने
साधारण बियरिङ्ग	वियरिङ्गमा अनुत्तीर्ण हुने कारणहरु			
	अंगभंग/हात खुट्टा बाङ्गो-टिङ्गो र औलाहरु ठिक नभएको, घुडा Knee Lock भएको अथवा Rickets भई फाटिएको, धेरै चेष्टो पैताला भएको, प्रष्ट बोली नभएको/भकभके, लठ्यौरो, दांत भरेको/२ वटा भन्दा बढी दांत किराले खाएको, ढाड कुप्रो भएको, शरीर पूरा भुकाउन नसक्ने, जिउ कोल्टे परेको, दुबी भएको, एक तिहाई भन्दा बढी कपाल भरेको, फुलेको वा रंगाएको, उचाई अनुसार हुनुपर्ने तौल भन्दा बढी तौल भएको, आँखा डेढो भएको, Colour blind भएको, शरीर मोटो तर हात खुट्टा भिनो देखिने, अनुहारमा १×१ से.मी. भन्दा ठुलो काटेको, पोलेको वा अन्य कुनै किसिमको दागहरु भएको, शरीरमा ट्याटु मार्क २.५×२.५ से.मी. भन्दा ठुलो बनाएको, नशा फुल्ने वा भेरिकोच भएको ।			

द्रष्टव्य:-

प्रथम चरणको प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षणबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको शारीरिक सहिष्णुता परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

२. द्वितीय चरण :- शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा

विवरण	पुरुष		महिला	
	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण
३०० मीटर दौड	६० सेकेन्ड सम्म	६० सेकेन्ड भन्दा माथी	७० सेकेन्ड सम्म	७० सेकेन्ड भन्दा माथी
सिट-अप	१० पटक वा सो भन्दा माथी	१० पटक भन्दा कम	३ पटक वा सो भन्दा माथी	३ पटक भन्दा कम
पुस-अप	१० पटक वा सो भन्दा माथी	१० पटक भन्दा कम	३ पटक वा सो भन्दा माथी	३ पटक भन्दा कम
१ माईल दौड (१६०० मीटर)	१० मीनेट सम्म	१० मीनेट भन्दा माथी	१२ मीनेट सम्म	१२ मीनेट भन्दा माथी

द्रष्टव्य:-

द्वितीय चरणको शारीरिक सहिष्णुता परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र तृतीय चरणको विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षणमा सम्मिलित गराइनेछ ।

SA

३. तृतीय चरण :- विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण

सशस्त्र प्रहरी बल प्रधान कार्यालयद्वारा तोकिएको चिकित्सकबाट निम्नानुसारको परीक्षण गरिनेछ ।

1. General personality observation
2. Medical
3. General Physic (Surgical)
4. Dental
5. Chest (X-ray report)
6. ENT
7. Eye test (DV/CV)
8. BP
9. Blood (HB,TC,DC,ALB,SUG,M/E)
10. Pregnancy (For Female Candidate Only)

४. चतुर्थ चरण :- लिखित परीक्षा

लिखित परीक्षा तथा नतिजा प्रकाशन लोक सेवा आयोगद्वारा सम्पन्न हुनेछ । लोक सेवा आयोगले प्रयोगमा ल्याएको नेपाल स्वास्थ्य सेवा सबै समुह र सम्बन्धीत उप समुह नवौं (९) तहको निम्न बमोजिमको परीक्षा योजना रहेको पाठक्रम अनुसार लिखित परीक्षा संचालन गरिने छ ।

Paper	Subject	Marks	Full Marks	Pass Marks	No. Questions and Weightage	Time Allowed
I	General Subject	50	100	40	6X5=30 (Short Answer) 2X10=20 (Long Answer)	3.00 hrs
	Part II : General Health Issues	50			4X5=20 (Short Answer) 3X10=30 (Long Answer)	
II	Technical Subject		100	40	4X15=60 (Critical Analysis) 2X20=40 (Problem Solving)	3.00 hrs

५. पाचौं चरण :- विशेष स्वास्थ्य परीक्षण परीक्षा

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल प्रधान कार्यालयद्वारा तोकिएको चिकित्सकबाट निम्नानुसारको परीक्षण गराउनु पर्नेछ ।

१. एच.आई.भि.
२. हेपाटाईटिस वि.
३. लागू औषध दुर्व्यसनी परीक्षण

६. छैटौं चरण :- अन्तर्वार्ता परीक्षा

सशस्त्र प्रहरी सेवा आयोगका पदाधिकारीहरूद्वारा अन्तर्वार्ता मार्फत उम्मेदवारहरूको विषयवस्तु सम्बन्धी ज्ञान, तर्कशक्ति, अभिव्यक्ति क्षमता तथा व्यक्तित्व परीक्षण गरिनेछ ।

लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्क र अन्तर्वार्ता परीक्षाको प्राप्ताङ्क जोडी कुल प्राप्ताङ्कको आधारमा योग्यताक्रम अनुसार अन्तिम नतिजा प्रकाशन गरिनेछ ।

पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७६।०५।९ गते ।

Handwritten signatures and dates: 2066/05/09, 2066/05/09, 2066/05/09, 2066/05/09

लोक सेवा आयोग
नेपाल स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, नवौं (९) तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
लागि पाठ्यक्रम

एवं परीक्षा योजना

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

प्रथम चरण (First Phase) : लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

Paper	Subject		Marks	Full Marks	Pass Marks	No. Questions & Weightage	Time Allowed
I	General Subject	Part I: Management	50	100	40	6 × 5 = 30 (Short answer) 2 × 10 = 20 (Long answer)	3.00 hrs
		Part II: General Health Issues	50			4 × 5 = 20 (Short answer) 3 × 10 = 30 (Long answer)	
II	Technical Subject			100	40	4 × 15 = 60 (Critical Analysis) 2 × 20 = 40 (Problem Solving)	3.00 hrs

द्वितीय चरण (Second Phase)

Paper	Subject	Full Marks	Time Allowed
	Interview	30	Oral

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- नेपाल स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका सबै समूह/सबै उपसमूहहरूको लागि प्रथम पत्रको पाठ्यक्रमको विषयवस्तु एउटै हुनेछ । तर द्वितीय पत्र Technical Subject को पाठ्यक्रम समूह/उपसमूह अनुरूप फरक फरक हुनेछ ।
- प्रथमपत्र को लिखित परीक्षा समूह/उपसमूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्नेछ । यसैगरी द्वितीय पत्रको परीक्षा पनि समूह/उपसमूह अनुसार अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ ।
- प्रथम पत्रको Part I र Part II को लागि छुट्टाछुट्टै (Part I को लागि एउटा र Part II को लागि एउटा) उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने द्वितीय पत्रको लागि प्रत्येक प्रश्नका उत्तरपुस्तिकाहरू छुट्टाछुट्टै हुनेछन् ।
- यस पाठ्यक्रममा जे सुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू, परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी (संशोधन भएका वा संशोधित भई हटाईएका वा थप गरी संशोधित भई कायम रहेका) लाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति: २०७३/०७/०१

**Paper I: General Subject
(Management and General Health Issues)**

Part I: Management

1. Management: - concept, principles, functions, scope, role, level and skills of managers
2. Hospital management
3. Health manpower recruitment and development
4. Participative management: concept, advantages and disadvantages, techniques of participation
5. Time management: concept, advantages, and disadvantages
6. Conflict management: concept, approaches to conflict, levels of conflict, causes of conflict and strategies for conflict management
7. Stress management: concept, causes and sources of stress, techniques of stress management
8. Appreciative inquiry: concept, basic principles and management
9. Financial management: concept, approaches, budget formulation and implementation, auditing and topics related to fiscal management
10. Human resource management: concept, functions and different aspects
11. Planning: concept, principles, nature, types, instrument and steps
12. Leadership: concept, functions, leadership styles, leadership and management effectiveness
13. Coordination: concept, need, types, techniques, and approaches of effective coordination
14. Communication: concept, communication process and barrier to effective communication, techniques for improving communication

Part II: General Health Issues

1. Present Constitution of Nepal (health and welfare issues)
2. National Health Policy, 2071
3. Second long term health plan (1997-2017)
4. Health services act 2053, health service regulation, 2055
5. Organizational structure of Ministry of Health at National, Regional and District and Below
6. International health agencies: role and responsibilities of WHO, UNICEF, UNFPA and interagency relationships
7. Professional council and related regulations
8. Medical ethics in general and its application
9. Indigenous and traditional faith healing and health practices
10. Supervision, types and its usage in health sector
11. Monitoring and evaluation system in health
12. Health management information system
13. Health insurance and financing in health care
14. Effects of environment in public health: air pollution, domestic pollution, noise pollution
15. Importance of water, sanitation and hygiene in public health
16. Effects of disaster in public health: deforestation, land slide, flood, earthquake and fire
17. Health volunteers involvement in health service delivery
18. Community involvement in health service delivery
19. Counseling: - concept, type, importance and its application in health service delivery

लोक सेवा आयोग
नेपाल स्वास्थ्य सेवा, मेडिसिन समूह, जनरल मेडिसिन उपसमूह, नवौं (९) तहको खुला र आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Paper II: Technical Subject

1. Pharmacology, poisoning and critical care medicine
 - 1.1. Principles of pharmacology therapy
 - 1.2. Pharmacology of different medicines
 - 1.3. Acute and chronic poisoning and their management
 - 1.4. Principles of critical care medicine
 - 1.5. Oxygen delivery
 - 1.6. Major manifestations, monitoring and management of critical illness
 - 1.7. Nutrition
2. Infection
 - 2.1. Basic of infection
 - 2.2. Major manifestations of infections
 - 2.3. Principles of management of infection, including different antimicrobial agent and prevention of infection.
 - 2.4. Diseases due to different organism like virus, bacteria, protozoa, helminthes
3. Diabetes and nutritional and metabolic disease and other endocrine disease
 - 3.1. Diabetes mellitus: Classification, epidemiology, aetiology, pathophysiology, clinical feature, diagnosis, management, acute and long-term complications of diabetes, special problems in management, prospects in diabetes.
 - 3.2. Obesity
 - 3.3. Nutritional factors in health and disease
 - 3.4. Other metabolic disorders
 - 3.5. Thyroid disease: functional anatomy, physiology, investigation and major manifestations, management and prevention
 - 3.6. Other endocrine disease, including functional anatomy, physiology, investigations, major manifestations, management and prevention.
4. Cardiovascular system and disease as required for General Physicians
 - 4.1. Functional anatomy, physiology and investigations
 - 4.2. Major manifestation and heart disease
 - 4.3. Disorders of heart rate, rhythm and conduction
 - 4.4. Ischemic heart disease
 - 4.5. Vascular disease
 - 4.6. Diseases of heart valves
 - 4.7. Congenital heart disease
 - 4.8. Diseases of the myocardium
 - 4.9. Diseases of the pericardium
5. Respiratory system and diseases as required for General Physicians
 - 5.1. Functional anatomy, physiology and investigations
 - 5.2. Major manifestations of lung disease
 - 5.3. Obstructive pulmonary diseases
 - 5.4. Infections of the respiratory system
 - 5.5. Tumors of the bronchus and lung

लोक सेवा आयोग

नेपाल स्वास्थ्य सेवा, मेडिसिन समूह, जनरल मेडिसिन उपसमूह, नवौं (९) तहको खुला र आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.6. Interstitial and infiltrative pulmonary disease, including occupational lung disease
- 5.7. Pulmonary vascular disease
- 5.8. Diseases of the nasopharynx, larynx and trachea
- 5.9. Disease of the pleura, diaphragm and chest wall
6. GI and liver system & diseases as required for General Physicians
 - 6.1. Functional anatomy, physiology and investigations
 - 6.2. Major manifestation of gastrointestinal and liver disease
 - 6.3. Diseases of the mouth and salivary glands
 - 6.4. Diseases of the esophagus
 - 6.5. Diseases of the stomach and duodenum
 - 6.6. Diseases of the small intestine, colon, rectum and anal canal
 - 6.7. Diseases of the pancreas
 - 6.8. Diseases of the liver
 - 6.9. Gall bladder and other biliary diseases
 - 6.10. Disease of the peritoneal cavity
7. Water, electrolyte and acid-base balance and nephrology system and disorders as required for General Physicians
 - 7.1. Physiology and electrolytes, water and acid-base
 - 7.2. Major electrolyte and acid-base disorders
 - 7.3. Functional anatomy, physiology and investigations of the kidneys and urinary system
 - 7.4. Major manifestations of renal disease
 - 7.5. Renal vascular disease
 - 7.6. Glomerular disease
 - 7.7. Tubulo-interstitial disease
 - 7.8. Congenital abnormalities of the kidneys
 - 7.9. Renal involvement in systemic diseases
 - 7.10. Infections of the kidney and urinary tract
 - 7.11. Obstruction of the urinary tract
 - 7.12. Urinary tract calculi and nephrocalcinosis
 - 7.13. Drugs and the kidney
 - 7.14. Tumors of the kidney and genitourinary tract
8. Hematology, immunology and joint, bone and connective tissue system and disease
 - 8.1. Inflammation
 - 8.2. Organization and function of the immune system
 - 8.3. Hematopoiesis, physiology of the blood and clotting
 - 8.4. Investigations of diseases of the blood
 - 8.5. Major manifestations of blood diseases
 - 8.6. Anemias
 - 8.7. Lymphoproliferative and myeloproliferative disorders
 - 8.8. Bleeding disorders
 - 8.9. Venous thrombosis
 - 8.10. Blood transfusion

लोक सेवा आयोग

नेपाल स्वास्थ्य सेवा, मेडिसिन समूह, जनरल मेडिसिन उपसमूह, नवौं (९) तहको खुला र आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 8.11. Functional anatomy, physiology and investigation of the diseases of the connective tissues, joints and bones.
- 8.12. Diseases of the connective tissues, joints and bones
9. Nervous system and Psychiatric disorders as required for General Physicians
 - 9.1. Functional anatomy, physiology and investigations of neurology
 - 9.2. Major manifestations of nervous system and psychiatric disease
 - 9.3. Diseases of the nervous system
 - 9.4. Diseases of the spine and spinal cord
 - 9.5. Diseases of the nerves and muscles
 - 9.6. Classification and etiology of psychiatric disorders
 - 9.7. The clinical interview
 - 9.8. The psychiatry disorders and syndromes and their management
10. Genetics, Oncology & Palliative care, Geriatrics and Skin system and disorders as required for General Physicians
 - 10.1. Genetics and disease, particularly molecular features of infective disease
 - 10.2. Investigation of the molecular basis of disease
 - 10.3. Modern molecular methods in human disease
 - 10.4. Types of genetic disease
 - 10.5. Genetic factors in common diseases
 - 10.6. Epidemiology, etiology, clinical presentations, investigations and management of the oncology diseases.
 - 10.7. Palliative anticancer medicine
 - 10.8. Normal ageing
 - 10.9. Major manifestations of disease in frail older people
 - 10.10. Rehabilitation
 - 10.11. Functional anatomy and physiology of the skin
 - 10.12. Major manifestations and investigations of skin disease
 - 10.13. Skin diseases
 - 10.14. The skin and systemic disease